

ПЪЛНА ЗАСТРАХОВКА СЕ КУПУВА

- „Ауди“ и „Фолксваген“ са най-привлекателни за апаши
- Кражба на външни части не се обезщетява

Публичен факт е, че в България хората насочват вниманието главно към застраховане на автомобила си. През последните години това се прави заради риска от кражба и грабеж, а в по-малка степен заради пътнотранспортните произшествия.

Трябва да се знае обаче, че каско-застраховката покрива щети само по корпуса и двигателя на автомобила. Не се застраховат части, оборудване, принадлежности, детайли или възли на превозното средство, лични вещи и предмети, намиращи се в него, горивото или маслото, както и автомобили, които не са обезопасени съобразно изискванията, включително и неинцирирани - освен ако в застрахователния договор е договорено друго.

По принцип, ако се включи допълнително покритие - кражба на части на автомобила и вешите в него и те са описани до определен лимит - това би могло теоретически да се обезщети. Но в България компаниите се въздържат да поемат отговорност за тези недоказуеми щети. В повечето случаи у нас се обезщетява само кражба на целия автомобил. Обяснението на застрахователите е, че това е доброволна застраховка и всеки клиент предварително е наясно със съдържанието на полицата. Въпростът е обаче, че след като плаща, той иска да получи пълни гаранции за своя автомобил, а това у нас не е възможно към момента.

От регистрираните в България около 2.5 млн. автомобили застрахованите са около 1.5 милиона. От тях около 700 хиляди са тези, които притежават „Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсово“, или т. нар. автокаско. Само за 2005 г. новите автомобили, внос от чужбина, са 34 940, е видно от сайта Съюза на вносителите на автомобили. Това автоматично предполага потенциална застраховка.

Според друга статистика новите автомобили, които се застраховат в България, представяват около 30 на сто от пазара на застрахованите. Почти сто на сто от возилата на възраст до 3 години, които се определят като нови, притежават пълно автокаско. Същата полица се купува доминиращо от скъпите автомобили на стойност от 20 хил. лв. до 120 хил. лв.

Застрахователни специалисти твърдят, че у нас повечето автомобили на възраст до 12 години притежават пълната защита. Това става както при директна продажба, така и при продажба на лизинг. Лизингодателят като собственик до изплащането на автомобила от лизингополучателя изисква задължително да е направена застраховка пълно каско. Друга форма е чрез покупка с кредит от банка, която също изисква задължително автомобилът да е застрахован. Така авто-

ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ НЕ ИЗПЛАЩАТ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ КРАЖБИ НА:

- ✓ колела, джанти, гуми, тасове и др. демонтиращи се части, възли, детайли и агрегати на МПС;
- ✓ принадлежности, аксесоари и оборудване на МПС;
- ✓ подвижно монтирани принадлежности;
- ✓ неподвижно монтирано аудиооборудване (освен ако не е застраховано допълнително)
- ✓ мек таван, горук и/или конструкцията му; части, възли и детайли на МПС, непредставени за оглед или непритечаващи пасивна маркировка
- ✓ и др.

мобилите на лизинг или с кредит до 4-5 години задължително имат застраховка. При постарите застраховката не е та изгодна.

При най-скъпите автомобили на стойност около 200 хил. лв. премията е от порядък на 7-8 на сто от застрахователната сума, което прави цена от 14 хил. лв. до 16 хил. лв.

За бума на тази застраховка може да се съди по статистическите данни, изнасяни от надзорния орган. С всяка изминалата година застрахователите все повече намаляват тарифите си, а премийният приход от нея се увеличава, което

ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ НЕ ИЗПЛАЩАТ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ КРАЖБИ НА:

- ✓ колела, джанти, гуми, тасове и др. демонтиращи се части, възли, детайли и агрегати на МПС;
- ✓ принадлежности, аксесоари и оборудване на МПС;
- ✓ подвижно монтирани принадлежности;
- ✓ неподвижно монтирано аудиооборудване (освен ако не е застраховано допълнително)
- ✓ мек таван, горук и/или конструкцията му; части, възли и детайли на МПС, непредставени за оглед или непритечаващи пасивна маркировка
- ✓ и др.

сители на автомобили, като „София франс ауто“, „Автомотор корпорация“, „Мото-Гроу“, „Промобил“, „Тойота“, и ги застрахова. Застрахователят работи също така и с най-големите лизингови компании като „Ей джи би лизинг“, „Хеброс лизинг“, „Интер лизинг“, които реализират най-големи продажби на автомобили чрез лизинг в България.

КАК СЕ ОПРЕДЕЛЯ ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА СУМА?

Въпросът за покритите рискове е различен във всяка застрахователна компания, защото зависи какво е включено в общите условия на застраховката. Тя е доброволна застраховка и всяка компания решава политиката по отношение на този вид имуществена застраховка. Интересите на застрахованите са защитени от покритията, които са въпрос на обхват.

В общия случай всички застрахователи покриват основните рискове, на които са изложени моторните превозни средства, като природните бедствия, пътно-транспортните произшествия, злоумишлените действия, кражбата и грабежът.

При определянето на застрахователните суми всички застрахователи ползват немския каталог „Шваке“, но той е само един ориентир, защото това са стойности, съобразени с немския пазар и не винаги кореспондират с цените в България.

Всички застрахователи имат информация за пазарните цени у нас и до голяма степен съобразяват с тях.

В ЗПД „Витоша“ АД застрахователната сума за новите автомобили се определя на база на фактурната стойност. За определяне на застрахователната сума на всички останали автомобили се ползва немският каталог „Шваке“, като се отчита и пазарната им стойност към момента на склучване на застраховката. Затова компанията следи главно как се движи пазарът у нас.

Аналогичната застраховка в ЗАД „Евро инс“ покрива почти всички рискове - пожар, при-

родни бедствия, наводнения, аварии, пътнотранспортно произшествие, злоумишлени действия на трети лица, кражба и грабеж на цялото моторно превозно средство. Върху застрахователната сума оказват влияние марката, моделът, годината на производство на автомобила.

Застрахователните суми в ЗПД „Алианц България“ се определят на базата на действителната стойност, която трябва да кореспондира със застрахователната стойност на застрахованото имущество. За автомобилите над една година от датата на производство се начислява овехтяване. В компаниите се придръжат към пазарните стойности на автомобилите по схеми за овехтяване, които се уговорят с клиентите. Така в рамковите договори с основните вносители на нови автомобили, както и на автомобили втора употреба са включени схемите за овехтяване.

В СТРАНИТЕ ОТ ЕС ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ИМА САМОУЧАСТИЕ НА КЛИЕНТА В ОБЕЗЩЕТЯВАНЕТО ПО ЗАСТРАХОВКАТА

ЗПД „Алианц България“ предлага клауза „Самоучастие“ (т.е. франшиз) и клауза „Частична кражба“. Франшизът представлява договорена от страните при склучване на застраховката част от бъдещо обезщетение, която не се изплаща от застрахователя. Определя се като конкретно договорена сума и/или процент от обезщетението. Към основните рискови клаузи по желание на клиента може да се добави и „Частичната кражба“ срещу допълнително заплащане. В този случай застрахователят обезщетява кражбата на неподвижно монтираното аудиооборудване в МПС - авторадиокасетофони и компактдискови системи.

При избор от страна на клиента в допълнителна клауза „ДЗИ-Общо застраховане“ също предлага допълнително самоучастие в процент от изплатеното обезщетение във всяка щета и по всички рискове, като при това се начислява отстъпка върху общата премия. При минимален процент самоучастие от 5% отстъпката е 3.5%, а при максимален от 40% отстъпката е 28 на сто от цената на полицата. Ако клиент застрахова 2-5 МПС - отстъпката в цената е 5%, от 5-20 МПС - 10%, и над 20 МПС - 15 на сто.

Около 259 млн. лв., или около 40 на сто, са събрани премии за деветмесечието на 2005 г. от всички застрахователни компании, продаващи застраховка. Ръстът ѝ в сравнение с аналогичния период на 2004 г. е 37.95 процента.

С изключение на ЗПД „Ей Ай Джи-България“, ЗК „ДСК Гаранция“ АД и БАЕЗ всички останали общозастрахователни компании продават застраховката. Безспорни лидери в приходите от нея са ЗД „Бул инс“ АД, „ДЗИ-Общо застраховане“ АД, ЗПД „Алианц България“, ЗПД „Булстраг“.